

Tötterman

19.5.2026

222/04.01.00/2026

eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta  
TyV@eduskunta.fi

eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kokous 20.5.2026 klo 11.30

## **Asia: HE 86/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi**

Eduskunnan työelämä ja tasa-arvovaliokunta pyytää asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi. Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Työttömyysturvalakia muutettaisiin siten, että 25 vuotta täyttäneellä työnhakijalla olisi mahdollisuus opiskella rajoituksetta avoimia korkeakouluopintoja työttömyysetuutta menettämättä. Työvoimapalveluiden järjestämisalakia ja kotoutumisen edistämisestä annettua lakia muutettaisiin vastaavasti niin, ettei työttömyysetuudella tuettuina omaehtoisina opintoina voitaisi jatkossa opiskella näitä opintoja.

Esitys pohjautuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen syksyn 2025 valtion talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä tehtyyn linjaukseen selkeyttää työttömien opiskelumahdollisuuksia ja vähentää työttömyysetuuden saamisen edellytyksien arviointiin liittyvää hallinnollista taakkaa. Esityksellä arvioidaan olevan vähäisiä taloudellisia vaikutuksia.

Esitystä on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä ja sitä on käsitelty työryhmässä, jossa on työ- ja elinkeinoministeriön lisäksi olleet muut keskeiset ministeriöt sekä työmarkkinakeskusjärjestöt. Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT on ollut mukana kyseisessä työryhmässä.

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n näkemyksenä on, että sellaisissa suhdannetilanteissa, joissa työvoiman kysyntä on vähäistä tai se on kääntymässä kasvuun taantumien jälkeen, on osaamisen kehittäminen vaikuttavinta tarjontalähtöistä aktiivista työvoimapolitiikkaa. Työnantajien kannalta osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen on näissä tilanteissa ehdottoman tärkeää. KT kannattaa siis esityksen tavoitetta sekä helpottaa työttömien työnhakijoiden mahdollisuuksia opiskella avoimia korkeakouluopintoja että vähentää työttömyysetuuden saamisen edellytysten selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa.

Uudistus voi parhaimmillaan tukea työttömien osaamisen kehittämistä ja parantaa pitkän aikavälin työllistymisedellytyksiä, kunhan osaaminen vastaa osaamisen kysyntää työmarkkinoilla. Hallituksen esityksellä ei kuitenkaan esitetä sellaista ohjausmekanismia, joka suuntaisi työnhakijaa kehittämään osaamistaan nimenomaan niissä osaamisen kokonaisuuksissa, joita työmarkkinoilla erityisesti

Tötterman

19.5.2026

222/04.01.00/2026

tarvittaisiin. Tällöin myöskään koulutuskokonaisuuksien kysyntä ei välttämättä lähde työnantajien tarpeista. Yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on sen sijaan vahva taloudellinen kannuste lisätä avoimen korkeakouluopetuksen järjestämistä opiskelijoiden toiveiden mukaan. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n näkemys on, että koulutuksen resursseja tulee ohjata ensisijaisesti sellaisiin sisältöihin ja koulutuskokonaisuuksiin, jotka vastaavat työmarkkinoiden osaamistarpeisiin ja vahvistavat opiskelijan työllistymisedellytyksiä.

Uudistuksella voi olla myös haitallisia vaikutuksia työvoiman tarjonnassa, jos mahdollisuus opiskella työttömyysetuudella muodostuu työttömälle houkuttelevammaksi kuin esimerkiksi määräaikaisen työn vastaanottaminen. Etenkin talouden elpyessä ja työvoiman kysynnän kääntyessä kasvuun, ovat tällaiset lukkiutumisvaikutukset työnantajille erityisen haitallisia.

Samalla uudistus muodostaa kuntien näkökulmasta uuden taloudellisen riskin, koska jatkossa työttömällä olisi merkittävä kannuste ryhtyä opiskelemaan tutkinnon tai sen osia työttömyysetuudella opintorahan sijaan. Työttömyysetuuden ja asumistuen yhteistaso ylittää siis merkittävästi opintorahan ja opiskelijan asumistuen tason. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n ei pidä esitystä tältä osin johdonmukaisena, koska työttömyysturvan ensisijaisena tarkoituksena on turvata toimeentuloa työnhaun aikana, ei muodostaa opintotukea houkuttelevampaa rinnakkaista rahoituskanavaa. Käytännössä kunnille muodostuisi siis rahoitusvastuu opiskelun aikaisesta toimeentulosta.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUEYÖNANTAJAT KT